

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.

din 2021

Chișinău

Privind aprobarea Cerințelor minime pentru îmbunătățirea protecției sănătății și securității lucrătorilor expuși unui potențial risc în medii explozive

În temeiul art. 6 din Legea securității și sănătății în muncă nr.186/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.143-144, art.587), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Prezenta hotărâre transpune Directiva 1999/92/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 1999 privind cerințele minime pentru îmbunătățirea protecției sănătății și securității lucrătorilor expuși unui potențial risc în medii explozive [a cincisprezecea directivă specială în sensul art.16 alin.(1) din Directiva 89/391/CEE], publicată în jurnalul oficial al Uniunii Europene seria L 023/57 din 28 ianuarie 2000, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Directiva 2007/30 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2007, publicat la 27 iunie 2007.

1. Se aprobă Cerințele minime pentru îmbunătățirea protecției sănătății și securității lucrătorilor expuși unui potențial risc în medii explozive (se anexează).
2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
3. Controlul executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Muncii și Protecției Sociale, prin intermediul Inspectoratului de Stat al Muncii.

PRIM-MINISTRU

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul muncii și protecției sociale

Ministrul economiei

Ministrul justiției

Marcel SPATARI

Sergiu GAIBU

Sergiu LITVINENCO

CERINȚELE MINIME
pentru îmbunătățirea protecției sănătății și securității lucrătorilor expuși unui
potențial risc în medii explozive

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

1. Cerințele minime pentru îmbunătățirea protecției sănătății și securității lucrătorilor expuși unui potențial risc în medii explozive (în continuare – Cerințe minime) stabilesc condiții pentru protecția securității și sănătății lucrătorilor expuși unui potențial risc în medii explozive în conformitate cu pct. 3.
2. Prezentele Cerințe nu se aplică pentru:
 - 1) zonele utilizate direct pentru și în timpul tratamentului medical al pacienților;
 - 2) utilizarea dispozitivelor de ardere a combustibililor gazoși;
 - 3) producerea, manevrarea, utilizarea, depozitarea și transportul substanțelor explozive sau cu o structură chimică instabilă;
 - 4) industriile extractive care fac obiectul Hotărârii de Guvern nr.151/2019;
 - 5) utilizarea mijloacelor de transport terestre, navale și aeriene cărora li se aplică dispozițiile relevante ale acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte. Mijloace de transport utilizate în medii potențial explozive nu sunt excluse;
 - 6) recipiente și vase sub presiune, care pot deveni sursa unei explozii.
3. În sensul prezentelor Cerințelor minime, mediu exploziv este definit conform punctului 4 subpunctul 4) din Reglementarea tehnică cu privire la echipamentele și sistemele de protecție destinate utilizării în medii potențial explozive, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1407/2016.

Capitolul II
OBLIGAȚIILE ANGAJATORULUI

Secțiunea 1
Prevenirea și protecția împotriva exploziilor

4. În vederea prevenirii, în conformitate cu alin.(3) art.10 din Legea securității și sănătății în muncă nr.186/2008, și a asigurării protecției împotriva exploziilor, angajatorul i-a măsuri tehnice și organizatorice corespunzătoare naturii operației, în ordinea priorităților și respectând următoarele principii de bază:

- 1) prevenirea formării mediilor explozive;
- 2) evitarea aprinderii mediilor explozive;
- 3) limitarea efectelor dăunătoare ale unei explozii în vederea asigurării sănătății și securității lucrătorilor.

Acolo unde este cazul, aceste măsuri trebuie să fie combinate și suplimentate cu măsuri împotriva propagării exploziilor și actualizate frecvent și, în orice caz, ori de câte ori au loc schimbări semnificative.

Secțiunea a 2-a **Evaluarea riscurilor de explozii**

5. În scopul prevenirii situațiilor care pot genera riscuri de medii explozive, angajatorul evaluează riscurile specifice, luând în considerare cel puțin:

- 1) probabilitatea producerii și menținerii mediilor explozive;
- 2) probabilitatea existenței surselor de aprindere, inclusiv a descărcărilor electrostatice, a activării acestora și a declanșării incendiului;
- 3) instalațiile, substanțele folosite, procesele și posibilele lor interacțiuni;
- 4) dimensiunile efectelor anticipate.

Riscurile de explozii sunt evaluate în mod global.

6. La evaluarea riscurilor de explozii trebuie luate în considerare locurile care sunt sau pot fi legate prin deschideri de locurile în care pot apărea medii explozive.

Secțiunea a 3-a **Obligații generale**

7. Pentru a asigura securitatea și sănătatea lucrătorilor și în conformitate cu principiile de bază ale evaluării riscurilor prevăzute la pct.4, angajatorul i-a măsurile necesare, astfel încât:

- 1) acolo unde pot apărea medii explozive în concentrații atât de mari încât să pună în pericol sănătatea și securitatea lucrătorilor și/sau altor persoane, mediul de lucru să fie de așa natură încât procesul muncii să se poată desfășura în condiții de siguranță;

2) să se asigure supravegherea corespunzătoare în timpul prezenței lucrătorilor la locurile de muncă unde pot apărea medii explozive în concentrații atât de mari încât să pună în pericol sănătatea și securitatea lucrătorilor, conform evaluării riscurilor prin utilizarea unor mijloace tehnice adecvate.

Secțiunea a 4-a

Sarcina coordonării

8. În cazul în care sunt prezenți la același loc de muncă lucrători din mai multe unități, fiecare angajator este responsabil pentru toate aspectele care îi revin în sarcină. Fără a aduce atingere răspunderii individuale a fiecărui angajator conform Legii securității și sănătății în muncă nr.186/2008, angajatorul responsabil pentru locul de muncă conform legislației și practicii naționale trebuie să coordoneze aplicarea tuturor măsurilor privind sănătatea și securitatea lucrătorilor și să declare, în documentul privind protecția împotriva exploziilor menționat la pct.12, scopul acestei coordonări, măsurile și procedurile adoptate pentru a-l pune în practică.

Secțiunea a 5-a

Locuri unde pot apărea medii explozive

9. Angajatorul clasifică locurile unde pot apărea medii explozive pe zone, în conformitate cu Anexa nr.1.
10. Angajatorul asigură aplicarea cerințelor minime prevăzute în Anexa nr.2 în locurile prevăzute la Anexa nr.1.
11. Acolo unde este cazul, locurile unde pot apărea medii explozive în concentrații atât de mari încât să pună în pericol sănătatea și securitatea lucrătorilor trebuie marcate cu indicatoare la punctele de intrare, în conformitate cu Anexa nr.3.

Secțiunea a 6-a

Documentul privind protecția împotriva exploziilor

12. În vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute la Secțiunea a 2-a, angajatorul asigură elaborarea și actualizarea unui document, denumit în continuare „Document privind protecția împotriva exploziilor”, ce demonstrează că:
- 1) au fost stabilite și evaluate riscurile explozive;

- 2) vor fi întreprinse măsuri adecvate pentru îndeplinirea obiectivelor prezentelor Cerințe minime;
- 3) locurile au fost clasificate pe zone, conform Anexei nr.1;
- 4) se vor aplica cerințele minime stabilite în Anexa nr.2;
- 5) locul de muncă și echipamentul de muncă, inclusiv dispozitivele de avertizare, sunt proiectate, realizate și întreținute conform normelor de protecție a muncii;
- 6) s-au întreprins măsuri pentru utilizarea în condiții de securitate a echipamentului de muncă în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.603/2011.

Documentul privind protecția împotriva exploziilor este elaborat anterior începerii activității și trebuie actualizat în cazul în care locul de muncă, echipamentul de lucru sau organizarea activității suferă schimbări semnificative, extinderi sau transformări. Angajatorul poate combina evaluări ale riscurilor de explozii existente, documente sau alte rapoarte echivalente elaborate în conformitate cu alte acte normative.

Secțiunea a 7-a

Cerințe speciale pentru echipamentul de lucru și locurile de muncă

13. Echipamentul de lucru necesar în locurile unde pot apărea medii explozive, care este deja în folosință sau este pus la dispoziție în unități pentru prima dată înainte de intrarea în vigoare a prezentelor Cerințe minime, trebuie să îndeplinească de la acea dată cerințele minime prevăzute în Anexa nr.2 partea I, dacă nici un alt act normativ nu poate fi aplicat sau poate fi aplicat doar parțial.
14. Echipamentul de lucru necesar în locurile unde pot apărea medii explozive care este în folosință sau este pus la dispoziție în unitate pentru prima dată după intrarea în vigoare a prezentelor Cerințe minime, trebuie să îndeplinească cerințele minime prevăzute în Anexa nr.2 partea I și II.
15. Locurile de muncă unde pot apărea medii explozive și care sunt folosite pentru prima dată după intrarea în vigoare a prezentelor Cerințe minime, îndeplinesc prezentele Cerințe minime.
16. Locurile unde pot apărea medii explozive și care sunt deja în folosință înainte de intrarea în vigoare a prezentelor Cerințe minime, îndeplinesc prezentele Cerințe minime în cel mult 3 ani de la data intrării în vigoare.
17. Dacă, după intrarea în vigoare a prezentelor Cerințe minime, se întreprind modificări, extinderi sau lucrări de restructurare în locurile de muncă unde pot apărea medii explozive, angajatorul i-a măsurile necesare astfel încât acestea să îndeplinească prezentele Cerințe minime.

*Anexa nr.1
la Cerințele minime
pentru îmbunătățirea protecției sănătății
și securității lucrătorilor expuși
unui potențial risc în medii explozive*

CLASIFICAREA LOCURILOR UNDE POT APĂREA MEDII EXPLOZIVE

Prezentul sistem de clasificare trebuie aplicat locurilor unde se întreprind măsuri de precauție în conformitate cu Capitolul II, Secțiunea 1, 2, 5 și 6.

1. Locuri unde pot apărea medii explozive

Un loc în care pot apărea medii explozive în concentrații atât de mari încât să necesite măsuri speciale de precauție pentru a proteja securitatea și sănătatea lucrătorilor implicați este considerat periculos în sensul prezentelor Cerințe minime.

Un loc în care nu pot apărea medii explozive în concentrații atât de mari încât să necesite măsuri speciale de precauție pentru a proteja securitatea și sănătatea lucrătorilor implicați este considerat lipsit de pericol în sensul prezentelor Cerințe minime.

Substanțele inflamabile sau combustibile sunt considerate materialele care pot forma medii explozive, exceptând cazul în care o analiză a proprietăților lor relevă că în contact cu aerul nu pot propaga independent explozia.

2. Clasificarea locurilor periculoase

Locurile periculoase sunt clasificate pe zone în funcție de frecvența și durata permanenței unui mediu exploziv.

Gradul măsurilor luate în conformitate cu Anexa nr.2 partea I este stabilit de următoarea clasificare:

Zona 0

Un loc în care este prezent permanent sau pe perioade lungi sau frecvent un mediu exploziv format la contactul substanțelor inflamabile sub formă de gaz, vapori sau ceață cu aerul.

Zona 1

Un loc în care este probabil să apară ocazional în stare de funcționare normală un mediu exploziv format la contactul substanțelor inflamabile sub formă de gaz, vapori sau ceață cu aerul.

Zona 2

Un loc în care nu este probabil să apară un mediu exploziv format la contactul substanțelor sub formă de gaz, vapori sau ceață cu aerul, dar dacă apare, persistă doar o scurtă perioadă.

Zona 20

Un loc în care este prezent permanent sau pe perioade lungi sau frecvent un mediu exploziv sub formă de nor sau pulbere combustibilă în aer.

Zona 21

Un loc în care este posibil să apară ocazional în stare de funcționare normală un mediu exploziv sub formă de nor de pulbere combustibilă în aer.

Zona 22

Un loc în care nu este probabil să apară un mediu exploziv sub formă de nor de pulbere combustibilă în aer în stare de funcționare normală, dar, dacă apare, persistă o scurtă perioadă.

Note:

1. Straturile, depunerile și grămezile de pulbere combustibilă trebuie considerate ca orice altă sursă ce poate genera un mediu exploziv.
2. „Funcționare normală” reprezintă situația în care instalațiile sunt folosite în parametrii lor de proiectare.

*Anexa nr.2
la Cerințele minime
pentru îmbunătățirea protecției sănătății
și securității lucrătorilor expuși
unui potențial risc în medii explozive*

I. CERINȚE MINIME PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA PROTECȚIEI SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII LUCRĂTORILOR EXPUȘI UNUI RISC POTENȚIAL ÎN MEDII EXPLOZIVE

Notă introductivă:

Obligațiile prevăzute în prezenta anexă, se aplică:

locurilor clasificate ca periculoase conform Anexei nr.1 ori de câte ori este impusă de caracteristicile locurilor de muncă, ale punctelor de lucru, de echipamentele sau substanțele folosite sau de pericolul cauzat de activitatea în medii explozive;

echipamentului utilizat în locuri lipsite de pericol care ajută la folosirea în siguranță a echipamentului aflat în locuri periculoase.

1. Măsuri organizatorice

1.1. Formarea lucrătorilor

Angajatorul trebuie să le asigure celor care lucrează în locuri unde pot apărea medii explozive o formare corespunzătoare și suficientă cu privire la protecția împotriva exploziilor.

1.2. Indicații scrise și permise de lucru

Acolo unde este cerut de documentul privind protecția împotriva exploziilor: munca în locuri periculoase trebuie efectuată respectând instrucțiunile aprobate de angajator;

trebuie aplicat un sistem de permise de lucru pentru a îndeplini și activitățile periculoase și pe cele care pot interacționa cu alt gen de activitate, producând pericole.

Permisele de lucru trebuie emise anterior începerii lucrului de către o persoană cu responsabilitate în acest domeniu.

2. Măsuri de protecție împotriva exploziilor

2.1. Orice scurgere sau pierdere, voită sau nu, de gaze inflamabile, vapori, ceață sau pulbere combustibilă care poate produce pericole de explozie trebuie deviată sau îndepărtată corespunzător spre un loc sigur sau, dacă nu este posibil, trebuie oprită în condiții de securitate sau trebuie remediată prin altă metodă adecvată.

2.2. Dacă un mediu exploziv conține mai multe tipuri de gaz, vapori, ceață sau pulberi inflamabile sau combustibile, măsurabile de protecție trebuie să fie adecvate celui mai mare pericol posibil.

2.3. Prevenirea pericolelor de aprindere conform pct. 4 din Cerințele minime pentru îmbunătățirea protecției sănătății și securității lucrătorilor expuși unui potențial risc în medii explozive trebuie, de asemenea, să ia în considerare descărcările electrostatice, acolo unde lucrătorii sau mediul de lucru acționează ca purtători sau producători de sarcină electrică. Lucrătorilor trebuie să li se asigure haine de protecție corespunzătoare din material ce nu produc descărcări electrostatice care pot aprinde mediile explozive.

2.4. Instalația, echipamentul, sistemele de protecție și toate dispozitivele de conectare asociate trebuie puse în funcțiune doar dacă documentul privind protecția împotriva exploziilor permite utilizarea lor în siguranță în mediu exploziv. Aceasta se aplică și echipamentului de lucru și dispozitivelor de conectare asociate care nu sunt

considerate echipament sau sisteme de protecție în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.1407/2016, dacă încorporarea lor într-o instalație poate produce pericol de aprindere. Trebuie luate măsurile necesare pentru prevenirea confuziei între dispozitivele de conectare.

2.5. Trebuie luate toate măsurile necesare ca locul de muncă, echipamentul de lucru și toate dispozitivele de conectare asociate puse la dispoziția lucrătorilor să fie proiectate, construite, asamblate, instalate, întreținute și utilizate astfel încât să reducă la minimum pericolul de explozii și dacă, se produce o explozie, să controleze sau să reducă la minimum extinderea ei în acel loc de muncă și/sau la echipamentul de lucru. Pentru astfel de locuri de muncă trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a reduce la minimum efectele fizice ale exploziei asupra lucrătorilor.

2.6. Acolo unde este cazul, lucrătorii trebuie avertizați prin semnale optice sau acustice și retrași înainte să se atingă condițiile de explozie.

2.7. Acolo unde este prevăzut un document privind protecția împotriva exploziilor, trebuie asigurate și întreținute ieșiri de siguranță pentru a face posibilă, în caz de pericol, părăsirea de către lucrători, rapid și în condiții de securitate, a locurilor aflate în pericol.

2.8. Înainte ca un loc de muncă unde pot apărea medii explozive să fie folosit pentru prima oară, trebuie verificată siguranța sa globală față de explozii. Trebuie întreținute toate condițiile necesare pentru asigurarea protecției împotriva exploziilor.

Aceste verificări trebuie să fie efectuate de persoane competente în domeniul protecției împotriva exploziilor, care au experiență sau pregătire profesională corespunzătoare.

2.9. Dacă evaluarea riscurilor arată că este necesar:

acolo unde o pană de curent poate produce extinderea unor pericole suplimentare, trebuie să fie posibilă menținerea echipamentului și a sistemelor de protecție în stare sigură de funcționare, independent de restul instalației;

pentru a opri echipamentul și sistemele de protecție implicate în procese automate care deviază de la condițiile de lucru dorite, trebuie să fie posibilă oprirea manuală a instalației, cu condiția ca aceasta să nu compromită siguranța. Doar lucrătorii competenți pot face această acțiune;

la oprirea în caz de urgență, energia acumulată trebuie disipată cât mai repede și mai sigur posibil sau izolată astfel încât să nu mai constituie un pericol.

II. CRITERII PENTRU ALEGEREA ECHIPAMENTULUI ȘI A SISTEMELOR DE PROTECȚIE

Dacă documentul privind protecția împotriva exploziilor bazat pe o evaluare a riscurilor nu prevede altfel, echipamentul și sistemele de protecție pentru toate locurile în care pot apărea medii explozive trebuie alese în funcție de categoriile stabilite în Hotărârea Guvernului nr.1407/2016.

În special, următoarele categorii de echipament trebuie folosite în zonele indicate, cu condiția ca ele să fie adecvate naturii gazelor, vaporilor sau ceței și/sau pulberilor după cum urmează:

în zona 0 sau zona 20, echipament de categoria 1;

în zona 1 sau zona 21, echipament de categoria 1 sau 2;

în zona 2 sau zona 22, echipament de categoria 1, 2 sau 3.

*Anexa nr.3
la Cerințele minime
pentru îmbunătățirea protecției sănătății
și securității lucrătorilor expuși
unui potențial risc în medii explosive*

**Indicatoare de avertizare pentru locuri unde pot apărea medii explozive,
conform pct.11 din Cerințele minime pentru îmbunătățirea protecției sănătății și
securității lucrătorilor expuși unui potențial risc în medii explozive**

Loc unde pot apărea medii explozive

Trăsături caracteristice:

forma triunghiulară;

litere negre pe fond galben cu margine neagră (partea galbenă acoperă cel puțin 50% din suprafața indicatorului).